

HUMAN AKCIJA ZA
RIGHTS LJUDSKA
ACTION PRAVA

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA
Podgorica

Primljeno	28.03.2018
Org. red.	01-086/18-27982/

Ministarstvo unutrašnjih poslova (MUP)
Gospodin Mevludin Nuhodžić, ministar

Podgorica, 28.3.2018. godine

Predmet: Vidljivo obilježavanje policijskih službenika u cilju njihove identifikacije

Poštovani gospodine Nuhodžić,

imajući u vidu važeći Zakon o unutrašnjim poslovima, važeću Uredbu o uniformi, oznakama zvanja i naoružanju policijskih službenika (Sl. list CG br. 020/15, 073/17 i 007/18) i Pravilnik o izgledu, tehničkim karakteristikama, vrsti materijala, načinu nošenja i rokovima trajanja uniformi policijskih službenika za izvršavanje posebnih zadataka (Sl. list CG br. 077/17) koji kao pozitivni propisi uređuju, između ostalog, obilježavanje policijskih službenika Specijalne antiterorističke jedinice (SAJ), Posebne jedinice policije i Sektora kriminalističke policije, uočili smo da ovi propisi ne obezbjeđuju s izvješnošću da će ovi policijski službenici biti odgovarajuće obilježeni prilikom izvršavanja posebnih zadataka, kada mogu djelovati sa pretežno prekrivenim licem, noseći kape "fantomke" ili "džokejke", naročito u posebnim uslovima (izraženi bezjedonosni rizik, smanjena vidljivost), pa predlažemo da se propisi na odgovarajući način izmjene i dopune.

Konkretno, iako je pomenutim pravilnikom predviđeno da će policijski službenici Specijalne antiterorističke jedinice i Posebne jedinice policije na određenim djelovima svoje uniforme (na jakni, odnosno bluzi i kombinezonima, sa prednje strane, na grudima, i na kapi "džokejki", na potiljku) imati individualne oznake (natpis od kombinacije slova i/ili brojeva) pomoću kojih bi mogli biti identifikovani, nema garancija da će te oznake biti dovoljno uočljive, zato što nije propisana njihova veličina i boja, a uz to postoji mogućnost da one budu prekrivene drugim djelovima uniforme (kakvo je, na primjer, kišno odijelo) ili dodatne opreme (poput zaštitnih prsluka – "pancira"), za koje nije propisano da moraju nositi pomenute individualne oznake. U ovom smislu podržavamo novu odredbu u posljednjoj objavljenoj verziji Nacrta zakona o unutrašnjim poslovima (čl. 47, st. 6) u odnosu na isticanje vidljivih oznaka i na djelovima posebne opreme, i nadamo se da će ova odredba uskoro postati pozitivno pravo.

Pored toga, pomenutim pravilnikom je propisano da uniforma policijskih službenika Sektora kriminalističke policije sadrži kape "fantomke", ali je propušteno da se odredi da i na njihovoj uniformi moraju postojati individualne oznake pomoću kojih bi mogao biti utvrđen njihov identitet.

Zbog toga predlažemo da relevantna pravila budu izmjenjena tako da bude jasno propisano da svi policijski službenici koji zadatke mogu izvršavati prekrivenog lica (sa maskama ili kapama "fantomkama"), uključujući policijske službenike Specijalne antiterorističke jedinice, Posebne jedinice policije i Sektora kriminalističke policije, moraju na odgovarajućim djelovima svoje uniforme ili dodatne opreme (poput zaštitnih prsluka – "pancira", ako se nose preko jakne) tj. na vidljivom mjestu na grudima i na leđima, te na potiljku kape "džokejke", imati lako uočljive individualne oznake (natpis od brojeva ili slova ili njihove kombinacije) pomoću kojih bi mogli biti identifikovani. Da bi se ovo postiglo, **predlažemo da Pravilnikom budu određeni ne samo djelovi uniforme na kojima će se ove oznake nalaziti i njihova pozicija, već i boja i veličina oznaka**, što bi trebalo da garantuje da će one biti dovoljno uočljive i sa izvjesne daljine i u noćnim uslovima. Uz to, smatramo da bi svim policijskim službenicima trebalo jasno dati do znanja da će svako kršenje pravila o oznakama, uključujući i pločice, odnosno trake sa imenom i prezimenom (npr. njihovo prekrivanje ili uklanjanje sa uniformi) biti sankcionisano primjenom odgovarajućih odredaba o povredama službene dužnosti.

Vjerujemo da bi se na ovaj način mogle izbjeći situacije u kojima ostanu neidentifikovani, a samo zbog toga i nekažnjeni, policijski službenici koji, djelujući maskirani, sa prekrivenim licem, ili bez individualnih oznaka, prekorače ovlašćenja i izvrše krivična djela.

Predložene izmjene pravila bi onda mogle djelovati i preventivno, pošto bi svi policijski službenici unaprijed znali da je njihova identifikacija, čak i ako zadatke izvršavaju prekrivenog lica, bitno olakšana i da je tako znatno smanjena mogućnost da izbjegnu odgovornost za nezakonito postupanje.

S poštovanjem,

Tea Gorjanc Prelević,
izvršna direktorica NVO Akcija za ljudska prava